

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

בפ"מ 7606-01-23 מואפק נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 16216407938

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה גרדי

סאלם מואפק

מבקש
באמצעות עו"ד אבי חליוא

נגד

מדינת ישראל

משיבה
באמצעות עו"ד מלי בנזינו
באמצעות עו"ד מערוף סעב

החלטה

- 1 לפני בקשה לביטול צו פסילה מנהלית. הצו ניתן ביום 11.1.23, על ידי קצין משטרה, למשך
- 2 30 יום.
- 3 הצו ניתן בקשר לדוח 8-1640793-2-16, שניתן נגד המבקש, לאחר שהמבקש נהג ביום 10.1.23, סמוך
- 4 לשעה 19:09, בציר ראשי, בטמרה, בטרקטורון, ובהיותו נהג חדש צעיר, בשלושה חודשים
- 5 הראשונים, מיום קבלת היתר הנהיגה, נהג בטרקטורון ללא שישב במושב הקדמי שלצידו מלווה.
- 6 2. לשיטת הסנגור טעה הקצין בשקול דעתו ולא היה מקום לפסול מנהלית את רישיון המבקש.
- 7 לטענתו, סעיף 12א(ד)(1) לפקודת התעבורה[נוסח חדש] התשכ"א-1961, הקובע חובת מלווה, אינו
- 8 חל על המבקש מהטעמים הבאים:
- 9 א. טרקטורון הוא למעשה טרקטור ומתקיים בו הסייג הקבוע לגבי טרקטור, בו לא קיימת חובת
- 10 מלווה. לשיטתו, המחוקק החסיר את המילה "טרקטורון" בסעיף 12א(1)(ד), שהייתה קיימת
- 11 בנוסחו הקודם של הסעיף, מהטעם שזו מוכלת בהגדרת "טרקטור". נטען שבשנת 2005 קבע
- 12 המחוקק בתקנות התעבורה (סעיף 271א לתקנות) כי הטרקטורון יסווג בקטגוריית הטרקטורים,
- 13 המסומנת באות t, ובסיווג משנה t2, וסיווג סוג הרכב מצוין ברישיון הרכב, ומכאן שהטרקטורון
- 14 נחשב לטרקטור. צוין שהדבר דומה לאופנוע לגביו חל סייג דומה, ולא צוינה בסעיף דרגת הרישיון
- 15 הנדרשת.
- 16 ב. במושב הקדמי של הטרקטורון אין אפשרות לשיבת מלווה לצד הנהג, כך שהמבקש, אף אם ירצה
- 17 לקיים את הוראת המחוקק, אינו יכול לקיימה מבחינה טכנית, שכן חובת מלווה, כעולה מהפסיקה,
- 18 מחייבת ישיבתו של המלווה לצד הנהג.

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

בפ"מ 7606-01-23 מואפק נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 16216407938

- 1 ג. ברישיון נהיגה לדרגה 1 של טרקטור לא מצוין שיש צורך במלווה, ולו היה נדרש מלווה, היה משרד
2 הרישוי מציין זאת במפורש. ב"כ המבקש הציג רישיונות נהיגה של נהג חדש של טרקטורון בהם לא
3 צוינה חובת מלווה.
4 ד. בהתאם לחוברת חנ"א של המשטרה, לא צוינה עבירה שעניינה נהיגה ללא מלווה בטרקטורון.
5
6 3. המשיבה מתנגדת לבקשה. לטענתה, אין מדובר בהליך העיקרי אלא בשלב בו נדרשות
7 ראיות לכאורה, ועל כן יש להותיר החלטת הקצין על כנה. נטען שבהתאם לראיות לכאורה, המבקש
8 נהג בטרקטורון והרכיב נוסע נוסף ברכב.
9 לעמדתה, בהתאם להגדרות כלי רכב, הקבועות בתקנות התעבורה, טרקטור אינו כולל בתוכו הגדרת
10 טרקטורון, ולכל אחד מהרכבים ישנה הגדרה נפרדת משלו, כך שגם אם מדובר בסיווג t, המחוקק
11 ערך הבחנה בין טרקטור לטרקטורון.
12 עוד נטען כי הטרקטורון, מושא הבקשה, מיועד להסעת עד שני נוסעים, כולל הנהג, כך שניתן להסיע
13 נוסע נוסף.
14 עוד נטען שאין כל הגיון בכך שרכב, כמו הטרקטורון, לגביו נדרש רישיון נהיגה מסוג B, נהג חדש,
15 שאינו מיומן, יעקוף את הרציונל העומד מאחורי חובת הליווי לרכב מסוג זה.
16 ב"כ המשיבה הפנתה להצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 102), התשע"א-2011, עמ'
17 578, מס' 575, מיום 28.3.11 (להלן: "הצעת החוק"), שכעולה ממנה, לשיטתה, בנוסח הסעיף הקודם
18 הוחרג טרקטורון במפורש מחובת הליווי בשלושת החודשים הראשונים, אולם בנוסח החדש של
19 סעיף 12א(ד), הושמטה המילה "טרקטורון" והוחרגו מחובת הליווי אופנוע, טרקטור ומכונה
20 ניידת, והטרקטורון לא הוחרג במתכוון. נטען שטרקטור ומכונה ניידת הם כלי עבודה, וטרקטורון
21 הוא כלי שטח, להנאה, ומהותית מדובר בכלי רכב שונים, ולכן יש לערוך ביניהם הבחנה.
22 כך גם צוין שכעולה מהצעת החוק, על פי נוסחו החדש של סעיף 12א לפקודת התעבורה, רישיון
23 נהיגה לנהג חדש, שלא היה לו קודם לכן רישיון נהיגה, למעט רישיון לנהוג באופנוע, בטרקטור או
24 במכונה ניידת, תוקפו יהא לשנתיים. גם בעניין זה, נטען כי הטרקטורון לא הוחרג במודע.
25 לטענת ב"כ המשיבה, אם לטענת הסנגור לא ניתן לקיים את חובת הליווי בטרקטורון, המבקש לא
26 היה צריך לנהוג ברכב, בפרט בכביש. המשיבה הפנתה לדוחות הפעולה מהן עולה שהמבקש נתפס
27 בנסיעה, בכביש.
28
29 4. עיינתי בחומר החקירה שהוגש לעיוני. כעולה מדוחות הפעולה של השוטרים אחמד שולי
30 וחסן חוג'יראת, קיימות ראיות לכאורה, שהשוטרים הבחינו בטרקטורון, בכביש ראשי, בטמרה,
31 כשעליו שני רוכבים. צוין שנשמר קשר עין רצוף, סומן לנהג לעצור בצד, הנהג זוהה כמבקש, ובדיקה
32 העלתה שהנהג חייב במלווה, בכל שעות היממה. כן צוין שהיה עמו נוסע נוסף.
33 כעולה מרישיון הנהיגה של המבקש, מדובר בנהג חדש, החייב מלווה 24 שעות ביממה עד יום 6.4.23.

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

בפ"מ 23-01-7606 מואפק נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 16216407938

1 כעולה מרישיון הרכב, מדובר ברכב מסוג טרקטורון, T2.
 2 כפי שעולה מפרוטוקול הדיון לפני, אין מחלוקת בין הצדדים כי המבקש נהג בטרקטורון, באירוע,
 3 בכביש ראשי בטמרה, כשעליו שני רוכבים.
 4 עיקר המחלוקת היא האם חובת מלווה הקיימת לנהג חדש צעיר, על פי החוק, חלה על נהיגת רכב
 5 מסוג טרקטורון.

דיון והכרעה

8 5. בהתאם לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 רשאי לנהוג בטרקטורון מי שיש ברשותו רישיון
 9 נהיגה דרגה 1, בתנאים המפורטים בסעיף, או רישיון נהיגה דרגה B.
 10 כך, תקנה 179 (4) לתקנות התעבורה קובעת כי -
 11 "רישיון נהיגה דרגה 1 הוא רישיון לנהוג - (4) - בטרקטורון אם ניתן היתר מאת רשות הרישוי
 12 לפי תקנה 190;

13 תקנה 180 לתקנות התעבורה קובעת כי - "א) רישיון נהיגה דרגה B הוא רישיון לנהוג -
 14 (א2) בטרקטורון";

15 בענייננו, המבקש אוזחז ברישיון נהיגה B, כך שרשאי הוא לנהוג בטרקטורון.
 16 בהתאם להגדרת "טרקטורון" הקבועה בסעיף 1 לתקנות התעבורה, יש לציין ברישיון הרכב את סוג
 17 הרכב, "טרקטורון". ברישיון הרכב צוין סוג הרכב: "טרקטורון - T23".
 18 כעולה מרישיון הנהיגה של המבקש שהונח לפני, על המבקש, נהג חדש צעיר, חלה חובת מלווה של
 19 24 שעות ביממה, עד יום 6.4.23.

20 המבקש נהג במקרה שלפני ביום 10.1.23, בעת שחלה עליו חובת הליווי האמורה.
 21 סעיף 1א12(א)(ד), שעניינו נהג חדש צעיר, קובע כי -

22 (ד) בתקופות המפורטות להלן לא ינהג נהג חדש צעיר ברכב מנועי, למעט אופנוע,
 23 מכונה ניידת וטרקטור, אלא אם כן יושב, במושב שלצדו, מלווה:
 24 (1) בשלושת החודשים ממועד מתן היתר הנהיגה כאמור ברישה של
 25 סעיף קטן (ב);

27 עולה מהסעיף כי נהג חדש צעיר הנוהג ברכב מנועי, בשלושת החודשים הראשונים מקבלת רישיון
 28 הנהיגה, מחוייב במלווה, במושב שלצדו, למעט במקרים של נהיגה באופנוע, מכונה ניידת,
 29 וטרקטור.

30 כעולה מהצעת החוק, אליה הפנתה המשיבה, בנוסח הקודם הוחרג הטרקטורון, כך שלא חלה עליו
 31 חובת הליווי בשלושת החודשים הראשונים ואילו, בנוסח הנוכחי, הושמטה המילה "טרקטורון".
 32 ב"כ המשיבה סבורה שיש ללמוד מכך שבהתאם לנוסח החדש של החוק, חובת הליווי של נהג חדש
 33 צעיר חלה על נהיגת טרקטורון.

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

בפ"מ 7606-01-23 מואפק נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 16216407938

1 הגם שהגדרת "טרקטורון" הושמטה מנוסח הסעיף החדש, איני סבורה שיש ללמוד מכך שחלה
2 חובת ליווי על נהיגה בטרקטורון מהטעמים שאפרט מטה.
3 הגדרת "טרקטורון", בסעיף 1 לתקנות התעבורה, קובעת כי -
4 "טרקטורון" – רכב המיועד לשימוש בדרך שאינה סלולה שנתקיימו בו כל אלה:
5 (2) אופן הישיבה עליו הוא כשרגלי הנהג משני צדי המושב;
6 (4) הוא מיועד להסעה של עד שני נוסעים כולל הנהג;
7
8 עולה מהאמור, שאופן הישיבה על טרקטורון הוא כשרגלי הנהג הם משני צדי המושב, וכי הרכב
9 יכול להסיע עד שני נוסעים, כולל הנהג. מכאן שאם הישיבה היחידה האפשרית על טרקטורון היא
10 כשרגלי הנהג הם משני צדי המושב, הנוסע הרכוב, יושב במושב שמאחורי הנהג.
11 בעניין זה יצוין שהמשיבה לא טרחה לצרף לחומר החקירה שהונח בפני צילום של הטרקטורון ולא
12 ניתן לדעת מהו הדגם עליו נהג המבקש באירוע. עם זאת, כעולה מדוחות הפעולה של השוטרים,
13 המבקש, לכאורה, הרכיב בטרקטורון נוסע נוסף, כך שקיימת אפשרות להרכבת נוסע נוסף
14 בטרקטורון האמור. מאחר שמדובר ברכב שהוגדר כ"טרקטורון" ברשיון הרכב, הנוסע הנוסף
15 הורכב, ככל הנראה, מאחורי מושב הנהג.
16 סעיף 1א12(ד) לפקודת התעבורה, בו עסקינן במקרה שלפני, קובע במפורש כי על המלווה לשבת
17 במושב שלצד הנהג.
18 בהתאם לפסיקה, אליה אף הפנה ב"כ המבקש, ועליה עמדתי בבפ"מ 4183-09-20 אייהם נ' מדינת
19 ישראל (17.9.20), בעפ"ת (מחוזי מרכז) 24455-01-10 דקה נ' מדינת ישראל (28.2.10) נקבע כי
20 הפרשנות הנכונה של סעיף 2א12 לפקודת התעבורה, העוסק בהגבלת מספר נוסעים לנהג חדש, היא
21 שמיקומו של המלווה הוא במושב הקדמי, ליד הנהג. בית המשפט שם אימץ את פרשנותה של כב'
22 השופטת ר' רז בתת"ע 2057/09 מדינת ישראל נ' ליאנה דקה (8.12.09) (להלן – עניין דקה) לעניין
23 סעיפי 1א12 ו-2א12 לפקודה. בעניין דקה ניתח בית המשפט את כוונת המחוקק בנסחו את סעיף
24 2א12 לפקודה. צוין שם שהמחוקק ביקש שלא לחסום כליל את הדרך בפני נהג חדש וצעיר להסיע
25 יותר משני נוסעים ואפשר זאת תוך הטלת מגבלה של ליווי – מלווה שישב לצדו וילווה את אופן
26 נהיגתו תוך ריסונו, מיתון דרך נהיגתו והשגחה על אופן נהיגתו. צוין שאין להבחין בין מהות חובת
27 הליווי הקיימת בסעיף 1א12 לפקודה לבין חובת הליווי בסעיף 2א12 שהוסף לפקודה. העובדה
28 שנוסח החוק נוקט "ישב לידו" במקום "ישב לצידו", כפי שמצוין בסעיף 1א12, אינה מלמדת על
29 כוונה שונה של המחוקק. בשני הסעיפים, 1א12 ו-2א12, צוין, מדובר בחוקים שמטרתם הטלת
30 מגבלות על נהג חדש, בתקופת הנהיגה של שלושת החודשים הראשונים לנהיגתו והן בתקופת היותו
31 נהג צעיר, עד הגיעו לגיל 21. אין מקום להפריד בין התכליות של שני סעיפי החוק ובין תפקידיהן של
32 המלווה בשני חלקיו של החוק. מצופה מן המלווה שישפיע על אופן נהיגתו של הנהג ויאפשר לו
33 להתרכז בנסיעה תוך ציות לחוק ונטרולו מהשפעת שאר נוסעים ברכב. תפקיד זה ניתן למלא רק
34 כאשר יושב המלווה במושב קדמי לצד הנהג. צוין שמלווה היושב מאחור מנותק מאופן נהיגתו של

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

בפ"מ 23-01-7606 מואפק נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 16216407938

- 1 הנהג ויתקשה להשפיע על אופן נהיגתו. בית המשפט דחה את הפרשנות שהמילה "ליד" כוללת גם
2 את המשמעות "מאחורי" בציינו שכאשר יושב נוסע במושב שמאחורי הנהג אין הוא יושב "ליד" הנהג
3 אלא מאחוריו, והדרך הסבירה והפשוטה, הוטעם, לפרש את סעיף 2א12 היא שרק אדם היושב
4 לצידו של נהג יושב גם לידו.
- 5 בעניין שם הפנתי גם לתתע (ב"ש) 3678-02-10 מדינת ישראל נ' דחלה חאלד (21.10.10), גם שם דן
6 בית המשפט בסעיף 2א12 לפקודה, וצוין כי הפרשנות ההגיונית היחידה היא שהרעיון העומד
7 מאחורי דרישת המחוקק הוא שהמלווה יפקח על הנהג החדש, ינחה אותו, ויסייע לו על ידי תיקון
8 טעויות נהיגה במידת הצורך. פיקוח כזה אפשרי ואפקטיבי רק מהמושב שלצד הנהג, בקדמת הרכב,
9 כששדה הראיה פתוח למלווה כפי שהוא פתוח לנהג.
- 10 יצוין שסעיף 2א12 לפקודה, בו דנה הפסיקה האמורה, תוקן מאז וצוין בו במפורש כי על המלווה
11 לשבת במושב שלצד הנהג (ראו לעניין זה דברי הצעת החוק, בעמ' 581).
- 12 בענייננו, היה וקיימת חובת מלווה בטרקטורון, האפשרות היחידה היא שהמלווה, בהתאם להגדרת
13 "טרקטורון" בתקנות התעבורה, ישב במושב שמאחורי הנהג, וכאמור, הסעיף בו עסקינו, מחייב כי
14 המלווה ישב לצידו של הנהג, והדבר אף עולה מהפסיקה.
- 15 אני סבורה, כפי שנקבע בפסיקה כי פיקוח על הנהג מהמושב האחורי, בפרט כשמדובר בטרקטורון,
16 שמטבעו הוא רכב שטח רועש, אינו אפקטיבי ואינו יעיל. לא ברור לי כיצד יכול מלווה, הרכוב במושב
17 האחורי של הטרקטורון, בנסיבות בהן עוצמת הרעש גבוהה בדרך כלל, לפקח ולהשפיע על אופן
18 נהיגתו של נהג הטרקטורון.
- 19 נוכח האמור, אני סבורה שבנסיבות של נהיגת טרקטורון, לא קיימת חובת מלווה לנהג חדש צעיר,
20 ואת הסייג שחל על אופנוע, טרקטור ומכונה ניידת יש להחיל גם על טרקטורון. העובדה שהמילה
21 "טרקטורון" הושמטה מרשימת סוגי הרכב שהוחרגו מחובת הליווי, אין בה כדי ללמד שאין להחיל
22 על רכב זה סייג דומה.
- 23
- 24 6. יצוין שאף שמקומה של טענת הסנגור להתברר לעומק וביסודיות בתיק העיקרי, אני סבורה
25 שהיה מקום להידרש לשאלת חובת המלווה, בנהיגת טרקטורון, כבר במסגרת ההליך שלפני, בשלב
26 בחינת ההליך המנהלי. זאת, לצורך הכרעה האם יש מקום להשיב למבקש את רישיונו אם לאו, כבר
27 בשלב זה, שכן כעולה מהשימוע שנערך למבקש, רישיונו נפסל נוכח היותו נהג צעיר חדש שנהג ללא
28 מלווה כדין.
- 29 בנסיבות שלפני, משלא הוכח לפני כי קיימת חובת ליווי לנהג המורשה לנהיגה בטרקטורון, אני
30 סבורה שלא היה מקום לפסול את רישיונו של המבקש מנהלית, ויש להשיב למבקש את רישיונו
31 לאלתר.
- 32
- 33 7. טרם סיום מצאתי מקום להידרש לאופן נהיגת המבקש באירוע.

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

בפ"מ 7606-01-23 מואפק נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 16216407938

1 בהתאם לתקנות התעבורה, "טרקטורון" מוגדר כרכב המיועד לשימוש בדרך שאינה סלולה. כך גם
2 סעיף 39ג (א) לתקנות התעבורה קובע כי –

3 **"לא ינהג אדם בטרקטורון בכביש אלא לשם חצייתו או כאשר הנסיעה היא בכביש**
4 **שבתחום מושב או קיבוץ."**

5
6 בענייננו, נהג, לכאורה, המבקש, שאוחז ברישיון נהיגה, אך משנת 2023, בכביש ראשי, בטמרה.
7 בדוחות לא צוין שדובר רק ב"חצייתו" של כביש", וזאת בניגוד לאמור בחוק. המסוכנות שנשקפה
8 מנהיגת המבקש, לכאורה, בנסיבות האירוע, בפרט נוכח היותו נהג חדש צעיר, גבוהה.

9
10 8. עם זאת, לאחר ששקלתי את מכלול הטענות והשיקולים, משלא הוכח לפני כי קיימת חובת
11 מלווה לרכב מסוג טרקטורון, שוכנעתי שבנסיבות העניין אין מנוס מלהשיב למבקש את רישיונו
12 לאלתר.

13
14 רישיונו של המבקש יושב לו לאלתר.

15
16 המזכירות תחזיר את תיק החקירה למשטרה.

17
18 המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

19
20 ניתנה היום, כ"ט טבת תשפ"ג, 22 ינואר 2023, במעמד הצדדים.

21

אסתר טפטה גרדי, שופטת

